

Національний університет «Чернігівський колегіум»
імені Т.Г. Шевченка
Навчально-науковий інститут історії та соціогуманітарних дисциплін
імені О.М. Лазаревського

Кафедра права, філософії та політології

Протокол № 1 від «28» 08 2020 р.

Завідувач кафедри
проф. Чорний О.О.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ГОСПОДАРСЬКЕ ТА ФІНАНСОВЕ
ПРАВО УКРАЇНИ»**

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність 014 Середня освіта (Історія)
Освітній ступінь Магістр

2020 – 2021 навчальний рік

Робоча програма з навчальної дисципліни „Господарське право та фінансове України” для підготовки магістрів галузі знань 01 Освіта за напрямом 014.03 Середня освіта. Історія зі спеціалізацією Правознавство.

Розробник: Віхров С.О., кандидат юридичних наук, доцент

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри права, філософії та політології.
Протокол від _____ 2020 року № _____

_____ Завідувач кафедри
проф. Чорний О.О.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка	Вибіркова	
	014 Середня освіта (Історія)		
Загальна кількість годин - 90	Освітній ступінь магістр	Рік підготовки:	
		2-й	2-й
		Семестр	
		3-й	3-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 4		Лекції	
		20 год.	10 год.
		Практичні, семінарські	
		10 год.	4 год.
		Лабораторні	
		Год.	год.
		Самостійна робота	
		60 год.	76 год.
Індивідуальні завдання			
Вид контролю: залік			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

2.1. Метою викладання навчальної дисципліни „Господарське та фінансове право України” є ознайомлення студентів з теоретичними положеннями щодо правового регулювання господарської діяльності, фінансової діяльності держави, бюджетних і податкових відносин, правових засад організації та діяльності учасників господарських відносин, банківської системи, грошового обігу та розрахунків, валютного регулювання та валютного контролю, вивчення ними основних законодавчих та інших нормативно-правових актів господарського та фінансового законодавства, набуття вмінь і навичок застосовувати отримані знання.

2.2. Основними завданнями вивчення дисципліни „Господарське та фінансове право України” є набуття знань, вмінь і навичок, що надають студентам можливість вільно орієнтуватися в господарському та фінансовому законодавстві, вірно тлумачити положення законів та підзаконних актів, а також користуватися ними у практичній діяльності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

- основні теоретичні положення, поняття і терміни науки господарського та фінансового права;
- положення щодо загальної частини господарського права;
- положення щодо правового регулювання господарської діяльності в окремих сферах і галузях економіки;
- положення щодо правового регулювання фінансової діяльності держави, бюджетних і податкових відносин, правових засад організації та діяльності банківської системи, грошового обігу та розрахунків, валютного регулювання та валютного контролю;
- стан основних проблем господарського та фінансового права, господарського та фінансового законодавства;

вміти:

- орієнтуватися у господарському та фінансовому законодавстві;
- тлумачити чинне господарське та фінансового законодавство;
- проводити науковий аналіз, порівняння та оцінку господарсько-правових та фінансово-правових явищ;
- самостійно використовувати і застосовувати відповідні норми господарського та фінансового законодавства.
- використовувати отримані знання у подальшій навчальній, професійній та іншій практичній діяльності.

3. Структура курсу

Назви тем	Кількість годин												
	денна форма						Заочна форма						
	усь ого	у тому числі					ус ьо го	у тому числі					
Л		п	ла б	ін д	с.р .	л		п	ла б	і н	с. р.		
Тема 1. Господарська діяльність та загальні засади її правового регулювання	8	2				6	8	2					6
Тема 2. Суб'єкти господарського права	11	3	2			6	10	2					8
Тема 3. Майнова основа господарювання	8	2	2			4	8		2				6
Тема 4. Господарське зобов'язання. Господарський договір	7	3				4	6						6
Тема 5. Відповідальність за правопорушення у сфері господарювання	4					4	6						6
Тема 6. Правові засади обмеження	8	2	2			4	8	2					6

монополізму і регулювання конкуренції, господарського планування та ціноутворення											
Тема 7. Правове регулювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання, приватизаційних та орендних відносин, науково-технічної та інноваційної діяльності, стандартизації, захисту прав споживачів	6	2				4	8				8
Тема 8. Правове регулювання забезпечення засобами виробництва і реалізації продукції, зовнішньоекономічної діяльності та спеціальних режимів господарювання	6	2				4	6				6
Тема 9. Правове регулювання господарських відносин у промисловості	8	1	2			5	8	2			6
Тема 10. Правове регулювання господарських відносин в аграрній сфері, у галузях будівництва, зв'язку, торгівлі, побутового та житлово-комунального обслуговування	6	1				5	6				6
Тема 11. Фінансова діяльність, фінансове право та фінансовий контроль	8	1	2			5	8	2			6
Тема 12. Бюджетне право, бюджетний процес	6	1				5	6				6

Тема 13. Правове регулювання державних доходів. Податкове право	11	2				9	8		2			6
Тема 14. Правові основи державного кредиту. Правове регулювання державних видатків	5	1				4	6					6
Тема 15. Правові засади банківської справи, грошового обігу, розрахунків та валютного регулювання	6	1				5	6					6
Усього годин	108	24	10			74	108	10	4			94

4. Тематичний план

Тема 1. Господарська діяльність та загальні засади її правового регулювання. Господарська діяльність і господарське право. Поняття господарської діяльності. Основні види господарської діяльності. Комерційна (підприємницька) і некомерційна господарська діяльність. Поняття і значення правового регулювання господарської діяльності. Конституційні основи та загальні принципи господарської діяльності. Основні напрями та форми участі держави і місцевого самоврядування у сфері господарювання. Поняття господарського права, проблеми визначення господарського права. Місце господарського права в системі права. Господарські відносини як предмет господарського права, їх ознаки і склад. Основні види господарських відносин. Співвідношення господарських відносин з іншими видами відносин. Метод господарського права, його особливості. Система господарського права. Загальна частина господарського права. Правове регулювання функціональних видів господарської діяльності. Особливості правового регулювання господарських правовідносин в окремих галузях економіки. Загальна характеристика частин, підгалузей та інститутів господарського права. Господарське право і господарське законодавство. Класифікація джерел господарського права. Кодифікація господарського законодавства та її проблеми. Господарський кодекс України. Історія розвитку господарського законодавства України. Принципи господарського права.

Тема 2. Суб'єкти господарського права. Поняття і види суб'єктів господарського права. Суб'єкти господарювання. Суб'єкти організаційно-господарських повноважень. Утворення та легалізація суб'єкта господарювання. Установчі документи суб'єкта господарювання та вимоги до них. Державна реєстрація юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців. Ліцензування певних видів господарської діяльності. Патентування окремих видів господарської (підприємницької) діяльності. Припинення діяльності суб'єкта господарювання. Загальний порядок ліквідації, розрахунки з кредиторами. Умови та порядок

відновлення платоспроможності суб'єкта господарювання - боржника або визнання його банкрутом. Заходи щодо запобігання банкрутству боржника та позасудові процедури. Судові процедури, які застосовуються щодо боржника. Наслідки визнання боржника банкрутом, оцінка і продаж майна банкрута. Особливості банкрутства окремих категорій суб'єктів господарювання. Правовий статус підприємства. Види підприємств. Підприємство як суб'єкт господарської діяльності. Приватне підприємство і приватний підприємець. Державне підприємство та особливості його господарської діяльності. Казенне підприємство. Комунальне підприємство. Колективне підприємство. Господарський кооператив. Підприємство громадської організації. Селянське (фермерське) господарство. Поняття і види господарських товариств. Акціонерні товариства та особливості їх створення. Товариства з обмеженою відповідальністю. Товариства з додатковою відповідальністю. Командитні товариства. Повні товариства. Об'єднання підприємств, їх види, організаційно-правові форми і статус. Правовий статус суб'єктів організаційно-господарських повноважень.

Тема 3. Майнова основа господарювання. Майно у сфері господарювання. Види майна. Основні форми правового режиму майна: право власності, право господарського відання, право оперативного управління. Джерела формування майна суб'єкта господарювання та гарантії його майнових прав. Правовий режим майна підприємства. Особливості правового режиму майна державного підприємства, казенного підприємства. Правовий режим майна кооператива, фермерського господарства, господарських товариств, господарських об'єднань. Види і правовий режим державного майна у сфері господарювання. Управління об'єктами державної власності, управління державними корпоративними правами. Види і правовий режим комунального майна у сфері господарювання. Розмежування об'єктів права державної та комунальної власності, передача майна з державної у комунальну власність, з комунальної у державну власність.

Тема 4. Господарське зобов'язання. Господарський договір. Поняття господарського зобов'язання. Економічна функція і юридичні ознаки господарського зобов'язання. Склад господарського зобов'язання. Основні види господарських зобов'язань: майново-господарські зобов'язання, організаційно-господарські зобов'язання. Соціально-комунальні зобов'язання суб'єктів господарювання. Публічні зобов'язання суб'єктів господарювання. Підстави виникнення господарських зобов'язань: закони або інші нормативно-правові акти, акти органів керівництва економікою, угоди (договори) та інші. Поняття господарського договору та його зміст господарського договору. Істотні, звичайні та випадкові умови господарського договору. Визначення змісту господарського договору на основі вільного волевиявлення сторін, приблизного договору, типового договору або договору приєднання. Види господарських договорів в залежності від суб'єктного складу, від юридичних підстав укладення, за змістом істотних умов, за регулятивними функціями. Порядок укладення господарських договорів. Обов'язковість письмової форми господарського договору, види письмових форм. Виконання, зміна, і припинення господарського зобов'язання. Забезпечення виконання господарських зобов'язань. Недійсність господарського зобов'язання.

Тема 5. Відповідальність за правопорушення у сфері господарювання.

Ознаки і поняття господарсько-правової відповідальності, її економічний зміст. Господарські санкції як правовий засіб відповідальності у сфері господарювання. Види, форми і функції господарсько-правової відповідальності. Підстава і загальні умови господарсько-правової відповідальності. Господарське правопорушення: поняття, ознаки і склад. Відшкодування збитків як вид господарських санкцій. Склад, розмір, умови і порядок відшкодування збитків. Штрафні санкції як вид господарських санкцій, їх види, розмір, порядок застосування. Поняття оперативно-господарських санкцій, їх види, підстави та порядок застосування, порядок оскарження. Поняття та види адміністративно-господарських санкцій, умови, порядок та строки їх застосування. Правове регулювання відповідальності за нераціональне господарювання.

Тема 6. Правові засади обмеження монополізму і регулювання конкуренції, господарського планування та ціноутворення. Правове забезпечення державної антимонопольно-конкурентної політики. Поняття конкуренції та монополізму, їх зміст. Антимонопольний комітет України, його система і структура, основні завдання, функції і повноваження. Правове регулювання природних монополій. Кваліфікація порушень антимонопольно-конкурентного законодавства, види порушень. Антиконтурентні узгоджені дії суб'єктів господарювання. Узгоджені дії, які дозволяються, типові вимоги до узгоджених дій. Зловживання монополієм (домінуючим) становищем на ринку. Антиконтурентні дії органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю. Обмежувальна та дискримінаційна діяльність суб'єктів господарювання, об'єднань. Засоби запобігання монополізації товарних ринків та захисту конкуренції, що здійснюються органами Антимонопольного комітету. Державний контроль за концентрацією суб'єктів господарювання. Відповідальність за порушення антимонопольно-конкурентного законодавства. Стягнення штрафів. Примусовий поділ суб'єктів господарювання. Відшкодування збитків. Правовий захист від недобросовісної конкуренції. Поняття і зміст недобросовісної конкуренції. Неправомірне використання ділової репутації суб'єкта господарювання. Створення перешкод суб'єктам господарювання у процесі конкуренції та досягнення неправомірних переваг у конкуренції. Неправомірне збирання, розголошення та використання комерційної таємниці. Порядок розгляду заяв і справ органами Антимонопольного комітету. Правове регулювання прогнозування та планування економічного і соціального розвитку. Система прогнозних і програмних документів економічного і соціального розвитку. Планування господарської діяльності на рівні суб'єктів господарювання (підприємств). Повноваження органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування у сфері господарського планування. Загальні засади правового регулювання ціноутворення. Цінова політика України та її законодавче закріплення. Види цін і тарифів, які застосовуються в народному господарстві. Вільні ціни і тарифи. Державне регулювання цін і тарифів. Державні фіксовані та регульовані ціни (тарифи) на ресурси, які справляють визначальний вплив на загальний рівень і динаміку цін, на товари і послуги, що мають вирішальне соціальне значення. Повноваження центральних і місцевих органів державної виконавчої влади,

органів місцевого самоврядування щодо регулювання цін і тарифів на окремі види продукції, товарів і послуг. Державне регулювання цін і тарифів на продукцію монопольних утворень. Контроль за цінами. Відповідальність за порушення державної дисципліни цін. Вилучення необгрунтовано одержаної суми виручки, стягнення штрафу, скасування цін.

Тема 7. Правове регулювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання, приватизаційних та орендних відносин, науково-технічної та інноваційної діяльності, стандартизації, захисту прав споживачів. Поняття і зміст фінансової діяльності суб'єктів господарювання. Загальні положення правового регулювання ринків фінансових послуг. Умови створення та діяльності фінансових установ. Державне регулювання ринків фінансових послуг. Правове регулювання банківської діяльності. Правовий статус банків і банківські операції. Банківські рахунки та порядок їх відкриття. Порядок і форми розрахунків у господарському обігу. Порядок банківського кредитування суб'єктів господарювання. Правове регулювання ринку цінних паперів. Цінні папери у сфері господарювання та їх правовий режим. Правові засади функціонування ринку цінних паперів. Державне регулювання ринку цінних паперів. Правове регулювання приватизації державного та комунального майна. Правове регулювання оренди майна. Правове регулювання лізингу. Правове регулювання комерційної концесії. Правове регулювання концесії державного та комунального майна. Правове регулювання господарських відносин у сфері наукової та науково-технічної діяльності. Правове регулювання господарських відносин у сфері інноваційної діяльності. Договори у сфері науково-технічної та інноваційної діяльності. Господарсько-правове регулювання діяльності у сфері трансферу технологій. Господарсько-правові засади технічного регулювання, стандартизації, захисту прав споживачів. Державний ринковий нагляд і контроль продукції. Господарсько-правові заходи захисту прав споживачів

Тема 8. Правове регулювання забезпечення засобами виробництва і реалізації продукції, зовнішньоекономічної діяльності та спеціальних режимів господарювання. Забезпечення засобами виробництва та реалізація продукції як вид господарської діяльності. Встановлення господарських зв'язків у порядку вільної оптової торгівлі. Правові засади здійснення державних закупівель. Договори у сфері забезпечення засобами виробництва та реалізації продукції. Поняття і принципи зовнішньоекономічної діяльності. Суб'єкти і види зовнішньоекономічної діяльності. Регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Ліцензування і квотування зовнішньоекономічних операцій. Зовнішньоекономічні договори (контракти). Правовий режим іноземних інвестицій. Поняття, види та правове регулювання спеціальних режимів господарювання. Спеціальні (вільні) економічні зони. Спеціальний режим господарювання на територіях, радіоактивно забруднених внаслідок Чорнобильської катастрофи.

Тема 9. Правове регулювання господарських відносин у промисловості. Правове регулювання господарських відносин у гірничодобувній та металургійній промисловості. Загальна характеристика правового регулювання господарських відносин у гірничодобувній та металургійній промисловості. Суб'єкти господарювання у гірничодобувній та металургійній промисловості. Суб'єкти організаційно-господарських повноважень у гірничодобувній та металургійній

промисловості. Правове регулювання господарських відносин, що виникають при наданні у користування ділянок надр. Особливості правового регулювання господарських відносин у галузі геології і розвідки надр. Особливості правового регулювання господарських відносин у вугільній промисловості. Порядок користування надрами на умовах розподілу продукції. Правове регулювання господарських відносин у нафтогазовому комплексі. Загальні правові засади господарювання у нафтогазовому комплексі. Учасники господарських відносин у нафтогазовому комплексі. Порядок і умови користування нафтогазоносними надрами. Правові засади функціонування ринку природного газу. Порядок забезпечення споживачів нафтогазовою продукцією. Правове регулювання господарських відносин в електроенергетиці. Загальні правові засади господарської діяльності в електроенергетиці. Суб'єкти організаційно-господарських повноважень в електроенергетиці. Суб'єкти господарювання в електроенергетиці. Правове регулювання ринку електричної енергії. Особливості правового регулювання господарських відносин в теплоенергетиці. Договори енергопостачання та умови відключення споживачів від джерел енергопостачання. Правове регулювання господарських відносин у харчовій промисловості. Правові засади забезпечення безпечності та якості харчових продуктів. Державний нагляд і контроль у сфері забезпечення безпечності та якості харчових продуктів. Забезпечення безпечності та якості харчових продуктів при їх імпорті та експорті. Державне регулювання виробництва та обігу спиртів, алкогольних напоїв, тютюнових виробів. Державне регулювання виробництва і реалізації цукру та деяких інших харчових продуктів.

Тема 10. Правове регулювання господарських відносин в аграрній сфері, у галузях будівництва, зв'язку, торгівлі, побутового та житлово-комунального обслуговування. Правові засади господарської діяльності в аграрній сфері. Учасники господарських відносин в аграрній сфері. Особливості забезпечення суб'єктів господарювання аграрної сфери засобами виробництва. Правові форми реалізації сільськогосподарської продукції. Правові засади регулювання ринку зерна. Правове регулювання державної аграрної інтервенції та державних заставних закупівель зерна. Загальні засади правового регулювання господарських відносин у будівництві. Правовий статус учасників будівельної діяльності. Умови і порядок організації та здійснення будівельної діяльності. Договори підряду у будівельній діяльності. Відповідальність за правопорушення у галузі будівельної діяльності. Правове регулювання господарських відносин у галузі поштового зв'язку. Загальна характеристика господарської діяльності у галузі телекомунікацій. Суб'єкти господарювання і споживачі як учасники господарських відносин у галузі телекомунікацій. Суб'єкти організаційно-господарських повноважень як учасники відносин у галузі телекомунікацій. Правові засади організації господарської діяльності у галузі телекомунікацій. Порядок та умови здійснення господарської діяльності з надання телекомунікаційних послуг. Правові засади управління і використання радіочастотного ресурсу. Правове регулювання господарських відносин у галузі торгівлі. Правове регулювання господарських відносин у галузі побутового обслуговування. Правові засади застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг. Правове

регулювання господарських відносин у галузі надання житлово-комунальних послуг.

Тема 11. Фінансова діяльність, фінансове право та фінансовий контроль. Поняття, принципи, правові методи і форми фінансової діяльності держави. Органи управління державними фінансами. Поняття, предмет, метод, система і джерела фінансового права. Фінансово-правові норми і фінансово-правові відносини. Суб'єкти фінансового права і фінансових правовідносин. Сутність і призначення фінансового контролю. Види і методи фінансового контролю. Організація та органи фінансового контролю.

Тема 12. Бюджетне право, бюджетний процес. Поняття і значення бюджету для функціонування держави. Бюджетне право. Бюджетні правовідносини. Бюджетний устрій в Україні. Склад доходів і видатків бюджетів в Україні. Поняття, класифікація та основи правового регулювання цільових фондів коштів. Правовий режим державних позабюджетних фондів.

Тема 13. Правове регулювання державних доходів. Податкове право. Поняття і система державних доходів і податкове право. Податкове законодавство та його основні засади. Податковий кодекс України. Поняття податку, збору, загальні засади їх встановлення. Податкова система та її елементи. Види податків та зборів. Спеціальні податкові режими. Повноваження представницьких органів щодо податків та зборів. Усунення подвійного оподаткування. Платники податків, їх обов'язки та права. Податкові агенти і представники платника податків. Права органів державної податкової служби. Обов'язки і відповідальність посадових осіб контролюючих органів. Загальні положення щодо адміністрування податків і зборів. Податкова звітність, податкова декларація, податкові консультації. Визначення суми податкових і грошових зобов'язань, порядок їх сплати та оскарження рішень контролюючих органів. Податковий контроль, облік платників податків. Перевірки, їх види, порядок проведення та оформлення результатів. Погашення податкового боргу платників податків. Застосування міжнародних договорів та погашення податкового боргу за запитами іноземних держав. Відповідальність за порушення податкового законодавства. Загальнодержавні та місцеві податки і збори. Податок на прибуток підприємств. Податок на доходи фізичних осіб. Податок на додану вартість. Акцизний податок. Збір за першу реєстрацію транспортного засобу. Екологічний податок. Рентна плата, плата за користування надрами, плата за землю та інші загальнодержавні збори. Місцеві податки і збори. Спеціальні податкові режими. Правовий режим неподаткових платежів до бюджету. Державне мито. Мито та єдиний збір, що справляється у пунктах пропуску через державний кордон України.

Тема 14. Правові основи державного кредиту. Правове регулювання державних видатків. Поняття і функції державного кредиту. Державно-кредитні правовідносини. Правові форми державного кредиту. Порядок здійснення запозичень до місцевих бюджетів. Поняття державних видатків та принципи фінансування. Поняття та особливості бюджетного фінансування. Кошторис як індивідуальний фінансово-плановий акт. Порядок кошторисно-бюджетного фінансування. Фінансування соціально-культурних заходів. Видатки на соціальний захист населення. Порядок фінансування освіти. Порядок фінансування науки. Видатки на культуру та мистецтво. Фінансування охорони

здоров'я та фізичної культури. Порядок фінансування видатків на національну оборону. Видатки на утримання органів державної влади та органів місцевого самоврядування.

Тема 15. Правові засади банківської справи, грошового обігу, розрахунків та валютного регулювання. Поняття банківської системи України та її елементи. Національний банк України та його роль у проведенні грошово-кредитної політики та банківського погляду. Правові засади регулювання грошового обігу в Україні. Організація готівкового обігу та регулювання касових правил. Правовий режим рахунків, що їх відкривають і обслуговують банківські установи. Порядок організації безготівкових розрахунків в Україні. Правові засади валютного регулювання та валютного контролю. Поняття валюти та валютних операцій. Організація валютного регулювання. Валютний контроль.

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Суб'єкти господарського права	2
3	Майнова основа господарювання. Господарське зобов'язання. Господарський договір. Відповідальність за правопорушення у сфері господарювання	2
4	Правове регулювання функціональних видів господарської діяльності	2
5	Правове регулювання господарських відносин в окремих галузях економіки	2
6	Основи фінансового права	2
	Разом	10

6. Питань, що виносяться на самостійне опрацювання

1. Державна реєстрація суб'єктів господарювання.
2. Ліцензування господарської діяльності.
3. Господарсько-правові повноваження місцевих органів виконавчої влади.
4. Господарсько-правові повноваження органів місцевого самоврядування.
5. Управління державними корпоративними правами.
6. Майново-господарські та організаційно-господарські зобов'язання.
7. Виконання, зміна і припинення господарського зобов'язання.
8. Договірні відносини у сфері науково-технічної та інноваційної діяльності.
9. Забезпечення засобами виробництва та реалізація продукції як вид господарської діяльності.
10. Договір на користування електричною енергією.
11. Правові засади забезпечення безпечності та якості харчових продуктів.
12. Основи правового регулювання виробництва окремих видів продуктів (спирту, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, цукру).
13. Правові засади містобудівної та архітектурної діяльності.

14. Правові засади застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг.
15. Поняття, принципи, правові методи і форми фінансової діяльності держави.
16. Порядок складання, розгляду та прийняття Державного бюджету України.
17. Державні позабюджетні фонди та основи їхнього правового режиму.
18. Оподаткування прибутку підприємств.
19. Податок на доходи фізичних осіб.
20. Податок на додану вартість.
21. Організація готівкового обігу та регулювання касових правил.

7. Методи навчання

Лекції, семінари, колоквіуми, самостійна робота, індивідуальні завдання.

8. Методи контролю

Усна відповідь, контрольна робота, реферат, залік.

9. Засоби діагностики успішності та якості навчання

Усна відповідь, контрольна робота, реферат.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота															Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15	100
6	7	6	7	6	7	7	7	7	7	7	7	7	6	6	

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
83-89	B	добре	
75-82	C		
68-74	D	задовільно	
60-67	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання

0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
------	---	--	---

11. Методичне забезпечення

1. Господарське та фінансове право України: Програма навчальної дисципліни підготовки магістрів галузі знань 01 Освіта за напрямом 014.03 Середня освіта. Історія зі спеціалізацією Правознавство.
2. Господарське та фінансове право України: Інформаційний пакет матеріалів для підготовки магістрів галузі знань 01 Освіта за напрямом 014.03 Середня освіта. Історія зі спеціалізацією Правознавство.
3. Плани семінарських занять з курсу „Господарське та фінансове право України” для підготовки магістрів галузі знань 01 Освіта за напрямом 014.03 Середня освіта. Історія зі спеціалізацією Правознавство.

12. Рекомендована література

Основні нормативно-правові акти

З господарського права

1. Конституція України від 28 червня 1996 р.
2. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р.
3. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р.
4. Кодекс України про надра від 27 липня 1994 р.
5. Кодекс України з процедур банкрутства від 18 жовтня 2018 р.
6. Про зовнішньоекономічну діяльність : Закон України від 16 квітня 1991 р.
7. Про господарські товариства : Закон України від 19 вересня 1991 р.
8. Про товарну біржу : Закон України від 10 грудня 1991 р.
9. Про Антимонопольний комітет України : Закон України від 26 листопада 1993 р.
10. Про оренду державного та комунального майна : Закон України в редакції від 14 березня 1995 р.
11. Про захист від недобросовісної конкуренції : Закон України від 7 червня 1996 р.
12. Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні : Закон України від 30 жовтня 1996 р.
13. Про приватизацію державного майна : Закон України в редакції від 19 лютого 1997 р.
14. Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України від 21 травня 1997 р.
15. Про електроенергетику : Закон України від 16 жовтня 1997 р.

16. Про перелік об'єктів права державної власності, що не підлягають приватизації : Закон України від 7 липня 1999 р.
17. Про державно-приватне партнерство : Закон України від 01 липня 2010 р.
18. Про концесію : Закон України від 3 жовтня 2019 р.
19. Про угоди про розподіл продукції : Закон України від 14 вересня 1999 р.
20. Гірничий закон України від 6 жовтня 1999 р.
21. Про природні монополії : Закон України від 20 квітня 2000 р.
22. Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України : Закон України від 23 березня 2000 р.
23. Про ліцензування видів господарської діяльності : Закон України від 2 березня 2015 р.
24. Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг : Закон України від 6 липня 1995 р.
25. Про банки і банківську діяльність : Закон України від 7 грудня 2000 р.
26. Про захист економічної конкуренції : Закон України від 11 січня 2001 р.
27. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг : Закон України від 12 липня 2001 р.
28. Про нафту і газ : Закон України від 12 липня 2001 р.
29. Про поштовий зв'язок : Закон України від 4 жовтня 2001 р.
30. Про зерно та ринок зерна в Україні : Закон України від 4 липня 2002 р.
31. Про інноваційну діяльність : Закон України від 4 липня 2002 р.
32. Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців : Закон України від 15 травня 2003 р.
33. Про фермерське господарство : Закон України від 19 червня 2003 р.
34. Про кооперацію : Закон України від 10 липня 2003 р.
35. Про телекомунікації : Закон України від 18 листопада 2003 р.
36. Про радіочастотний ресурс України : Закон України в редакції від 24 червня 2004 р.
37. Про державну підтримку сільського господарства України : Закон України від 24 червня 2004 р.
38. Про рекламу : Закон України в редакції від 11 липня 2003 р.
39. Про фінансовий лізинг : Закон України в редакції від 11 грудня 2003 р.
40. Про теплопостачання : Закон України від 2 червня 2005 р.
41. Про житлово-комунальні послуги : Закон України від 24 червня 2004 р.
42. Про безпечність та якість харчових продуктів : Закон України в редакції від 6 вересня 2005 р.
43. Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності : Закон України від 6 вересня 2005 р.
44. Про захист прав споживачів : Закон України в редакції від 1 грудня 2005 р.
45. Про стандарти, технічні регламенти та процедури оцінки відповідності : Закон України від 1 грудня 2005 р.
46. Про цінні папери та фондовий ринок : Закон України від 23 лютого 2006 р.
47. Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності : Закон України від 5 квітня 2007 р.
48. Про акціонерні товариства : Закон України від 17 вересня 2008 р.
49. Про здійснення державних закупівель : Закон України від 1 червня 2010 р.

50. Про засади функціонування ринку природного газу : Закон України від 8 липня 2010 р.
51. Про державне регулювання у сфері комунальних послуг : Закон України від 9 липня 2010 р.
52. Про державний ринковий нагляд і контроль нехарчової продукції : Закон України від 2 грудня 2010 р.
53. Про регулювання містобудівної діяльності : Закон України від 17 лютого 2011 р.
54. Про Фонд державного майна України : Закон України від 9 грудня 2011 р.
55. Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом : Закон України в редакції від 22 грудня 2011 р.
56. Про відповідальність за правопорушення у сфері містобудівної діяльності : Закон України в редакції від 22 грудня 2011 р.
57. Про ціни і ціноутворення : Закон України від 21 червня 2012 р.
58. Загальні умови укладення та виконання договорів підряду в капітальному будівництві : Затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 1 серпня 2005 р. № 668 .
59. Порядок провадження торговельної діяльності та правила торговельного обслуговування на ринку споживчих товарів : Затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 15 червня 2006 р. № 833.

З фінансового права

1. Конституція України.
2. Бюджетний кодекс України.
3. Митний кодекс України.
4. Податковий кодекс України.
5. Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні: Закон України від 26 січня 1993 р.
6. Про порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті: Закон України від 23 вересня 1994 р.
7. Про Рахункову палату: Закон України від 11 липня 1996 р.
8. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21 травня 1997 р.
9. Про Національний банк України: Закон України від 20 травня 1999 р.
10. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності: Закон України від 23 вересня 1999 р.
11. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття: Закон України від 2 березня 2000 р.
12. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 7 грудня 2000 р.
13. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими народженням та похованням: Закон України від 18 січня 2001 р.
14. Про платіжні системи та переказ коштів в Україні: Закон України від 5 квітня 2001 р.
15. Про єдиний збір, який справляється у пунктах пропуску через державний кордон України: Закон України в редакції від 12 липня 2001 р.
16. Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування: Закон України від 9

липня 2003 р.

17. Про аудиторську діяльність: Закон України в редакції від 14 вересня 2006 р.
18. Про державне мито: Декрет Кабінету Міністрів України від 21 січня 1993 р.
19. Про систему валютного регулювання і валютного контролю: Декрет Кабінету Міністрів України від 19 лютого 1993 р. № 15.
20. Положення про Міністерство фінансів України: Затверджене указом Президента України від 8 квітня 2011 р. № 446.
21. Про затвердження Порядку здійснення місцевих запозичень: Постанова Кабінету Міністрів України від 16 лютого 2011 р. № 110.

Основна література

З господарського права

1. Вінник О.М. Господарське право: Навчальний посібник. – К.: Правова єдність, 2008. – 766 с.
2. Віхров О.П. Господарське право. Спеціальна частина. Навчальний посібник. - К.: Видавничий дім “Слово”, 2004. - 344 с.
3. Віхров О.П. Правове регулювання функціональних видів господарської діяльності : курс лекцій / О.П. Віхров. – Чернігів : Чернігівські обереги, 2006. – 172 с.
4. Господарське право : підруч. / [О.П. Подцерковний, О.О. Квасніцька, А.В. Смітюх та ін.] ; за ред. О.П. Подцерковного, – Х.: Одиссей, 2010. – 640 с.
5. Господарське право : підруч. : у 2 ч. – Ч. 1 ; за заг. ред. В.Ф. Опришка та Н.С. Хатнюк. – К.: КНЕУ, 2011. – 507 с.
6. Господарське право : підруч. : у 2 ч. – Ч. 2 ; за заг. ред. В.Ф. Опришка та Н.С. Хатнюк. – К.: КНЕУ, 2011. – 501 с.
7. Науково-практичний коментар Господарського кодексу України: / О. А. Беляневич, О. М. Вінник, В. С. Щербина [та ін.]; / за заг. ред. Г. Л. Знаменського, В. С. Щербини. – 3-тє вид., переробл. і допов. – К.: Юрінком Інтер, 2012. – 776 с.
8. Хозяйственное право : учебник ; под ред. В. К. Мамутова. – К. : Юринком Інтер, 2002. – 912 с.
9. Хозяйственное право Украины / Под ред. А. С. Васильева, О. П. Подцерковного. – Харьков: Одиссей, 2006. – 496 с.
10. Хозяйственный кодекс Украины: Научно-практический комментарий ; под общ. ред. А. Г. Бобковой. – Х. : Издатель ФЛ-П Вапнярчук Н. Н., 2008. – 1296 с.
11. Щербина В.С. Господарське право : підруч. / В.С. Щербина. – 6-те вид., перероб. і допов. – К. : Юрінком Інтер, 2013. – 640 с.

З фінансового права

1. Алисов Е. А. Финансовое право. Учебное пособие. – Х.: Эспада, 1999. - 240 с.
2. Бурбело О. А., Василенко В. Ф., Манаков А. А. та ін. Фінансове право. Загальна та Особлива частини у схемах: Навчально-методичний посібник. – Луганськ: РВВ ЛАВС, 2004. – 100 с.
3. Віхров О. П., Ніщимна С. О. Фінансове право : конспект лекцій. – Чернігів: ЧДІЕУ, 2002. – 280 с.
4. Воронова Л. К, Кучерявенко Н. П. Финансовое право Украины: Учебное

- посobie. – Х.: Легас, 2003. - 360 с.
5. Воронова Л. К. Фінансове право України: Підручник. - К.: Прецедент; Моя книга, 2006. - 448 с.
 6. Музика-Стефанчук О. А. Фінансове право: Навчальний посібник. - К.: Атіка, 2007.
 7. Нечай А.А. Проблеми правового регулювання публічних фінансів та публічних видатків: Монографія. – Чернівці: Рута, 2004.
 8. Орлюк О. П. Фінансове право: Навчальний. посібник. - К.: Юрінком Інтер, 2003. - 528 с.
 9. Пацурківський П. Проблеми теорії фінансового права. - Чернівці: ЧДУ, 1998. - 275 с.
 10. Пацурківський П.С. Правові засади фінансової діяльності держави: проблеми методології. – Чернівці: ЧДУ, 1997. – 286 с.
 11. Финансовое право / Под ред. И. Н. Пахомова. - Х.: Одиссей, 2003. - 448 с.
 12. Фінансове право України: Підручник / Г. В. Бех, О. О. Дмитрик, І. Є. Криницький; за ред. М. П. Кучерявенка. - К.: Юрінком Інтер, 2004. - 320 с.
 13. Фінансове право/ За ред. О.П.Орлюк. – К.: Юрінком Інтер, 2003. – 528 с.
 14. Фінансове право: Навчально-методичний посібник. - Ірпінь: Академія ДПС України, 2003. – 182 с.
 15. Фінансове право: Підручник / За ред. Л. К. Воронової. – Х.: Консум, 1999. - 495 с.

13. Інформаційні ресурси

1. <http://www.rada.gov.ua>
2. <http://www.kmu.gov.ua>
3. <http://www.president.gov.ua>
4. <http://www.bank.gov.ua>
5. <http://www.sfs.gov.ua>
6. <http://www.customs.gov.ua>
7. <http://www.ukrstat.gov.ua>
8. <http://www.menr.gov.ua>
9. <http://www.mof.gov.ua>
10. <http://www.me.gov.ua>
11. <http://www.drs.gov.ua>
12. <http://www.arbitr.gov.ua>
13. <http://www.spfu.gov.ua>
14. <http://www.rp.gov.ua>
15. <http://www.nssmc.gov.ua>
16. <http://www.mtu.gov.ua>
17. <http://www.mpe.kmu.gov.ua>